

FRYSKE WINTERVOORNS

De wintermaanden zijn dé periode voor de witvisser met een voorliefde voor voorn. Met de juiste aanpak is het mogelijk om veel en een mooi formaat vis te vangen. Fokke Visser (43) laat aan de Kromme Knilles bij Akkrum zien wat zijn winterse voornstrategie is.

TEKST: JORAN BAL > FOTOGRAFIE: SANDER BOER

“Hmmm, kortbij zit duidelijk geen vis.” Nadat de eerste twee driftjes over de voerplek op zes meter afstand geen resultaat hebben opgeleverd, schakelt Fokke direct over naar de elf meter lijn. Ook hier beweegt de dobber in een gestaag tempo van rechts naar links over de voerstek. “Er passeert een vrachtschip op het nabijgelegen Prinses Margrietkanaal, waarmee de Kromme Knilles in verbinding staat. Een beetje stroming in het water kan geen kwaad omdat het de vis vaak activeert”, zegt hij hoopvol. Na de slanke pen drie keer voorzichtig op de stek te hebben laten zakken, lijkt de hoop echter ineens vervlogen. “We hadden nu allang beet moeten hebben”, mompelt Fokke.

ONGEDULDIG

Sportvisser zonder geduld, ze bestaan dus echt. “Ik ben inderdaad wat ongeduldig van aard”, bekent Fokke lachend. “Maar het is vooral op basis van mijn ervaring dat ik van mening ben dat we al actie zouden moeten hebben gehad. De voorn van het PM-kanaal en het Pikmeer is dit water al opgetrokken om in en rondom de bebouwde kom van Akkrum te overwinteren. De vis ligt er, maar ze vertikken het om de bek open te doen.” *De Fisker fan 't Jier 2018* – hij versloeg in een competitie van 23 wedstrijdvisser ruim 150 andere wedstrijdvisser – besluit daarom de standaard topset met staande haak te vervangen door een topset waarmee hij de twee pinkies (kleine maden) liggend op de bodem presenteert.

>> WINTERVOER

In de wintermaanden is een pond voer volgens Fokke genoeg voor een visdag. "Neem een donkergekleurd, schraal voer – met bijvoorbeeld veel leem – dat de vis niet snel verzadigt." Meng dit goed met behulp van een boormachine en bevochtig het voer twee- tot driemaal. "Twee keer om het actiever te houden, wat goed is voor voorn. Drie keer als je op brasem mikt en het voer wat passiever van aard moet zijn." Zeef het voer goed zodat er geen kluiten meer in zitten. "Cup op de 6 meter lijn twee balletjes (voorzien van wat pinkies, casters en gekiemde hennep) zo groot als een ei, voer op de elf meter stek twee keer zo veel. Breng op beide stekken ook nog een cup gevuld met casters en hennep, daar raakt de vis niet van verzadigd." De verre stek laat Fokke in eerste instantie even met rust, zodat de vis daar meer tijd heeft om op het voer te komen. "Daar vang je dan later vaak de wat dikkere vissen." De rol van het grondvoer is daarna uitgespeeld. "De rest van de sessie breng ik alleen nog regelmatig casters en hennep om de vis op de stek aan de praat te houden."

‘EEN STUKJE WORM OP DE HAAK IS GOED VOOR GROTE VOORN, MAAR DIT WERKT ALLEEN ALS DE VIS ECHT LOS IS’

BOVEN DE BODEM

Dat levert wel vis op, maar niet de gewenste soort. Fokke kijkt naar het baarsje als een karpervisser die een slijmerige brasem heeft gevangen. "Hier zitten we niet op te wachten", zegt hij terwijl de vangst snel wordt teruggezet. "Eens kijken wat er gebeurt als we het aas een stukje boven de bodem aanbieden." In een handomdraai heeft hij de topset te pakken waarbij de haak tien centimeter boven de voerplek bungelt. "Veel vaste stok vissers vergeten deze aaspresentatie, terwijl de voorn soms juist iets boven de bodem zijn kostje bij elkaar scharrelt. Op tien tot twintig centimeter afstand boven het voer vissen kan soms echt het verschil kan maken."

TRUKENDOOS OPEN

Toch brengt ook dit handigheidje geen vis op de kant. Dat is voor Fokke het sein om de trukendoos helemaal open te gooien. Allereerst past hij de gewichtsverdeling aan. "De hagels zaten gegroepeerd, zodat het aas snel beneden is. Nu zet ik ze wat verder uit elkaar en zakt het aas langzamer en subtieler richting de bodem. Dan kan de vis je aas goed pakken tijdens de val." Een ander trucje is om te switchen van een dobber met metalen onderantenne naar een met een carbon onderantenne. "Ook dat maakt de aaspresentatie net weer een tikje verfijnder." Het bakje met wormen op het aasplateau blijft onaangeroerd. "Een stukje worm op de haak is goed voor grote voorn, maar werkt alleen als de vis echt los is."

VIS IN CLUSTERS

En dat zijn ze vandaag bij lange na niet. De man die graag snel resultaat ziet, wordt er op den duur zelfs ietwat wanhopig van. "Dit is echt ongelofelijk", verzucht Fokke. "Zo taai als het nu is maak je maar zelden mee. De enige aanwijsbare oorzaak die ik kan bedenken is de sneeuwval van gisteren. Zo'n plens ijswater heeft een grote impact op de watertemperatuur en kan de vis als het ware 'op slot' zetten." Omdat op dezelfde plek doorvissen volgens Fokke geen enkele zin heeft, besluiten we om na ruim twee uur zonder teken van leven te verkassen. "In de winter ligt de vis vaak in clusters bij elkaar. Hopelijk treffen we iets verderop in het dorp een pluk actieve vis."

NIEUWE KANSEN

Voordat er op de nieuwe stek wordt gevestigd, neemt Fokke eerst ruim de tijd om secuur te peilen. "Plof nooit zomaar ergens neer, maar breng eerst het bodemprofiel goed in kaart. Dat vergroot je kansen op succes aanzienlijk." Het speurwerk wijst uit dat op een meter of vijf uit de kant een richeltje loopt waar het op nog geen halve meter afstand ineens zo'n vijftien centimeter dieper is. "Dat lijkt misschien verwaarloosbaar, maar in slechts twee meter diep water is dit verschil toch aanzienlijk. Daar maak ik dus een voerplekje. De andere stek komt op elf meter." In een mum van tijd heeft Fokke de boel vervolgens opgebouwd en zit hij weer te vissen. "Nieuwe ronde, nieuwe kansen", klinkt het vol vangdrang.

>>

Mix je voer mechanisch zodat alle bestanddelen goed worden gemengd

>> CASTERS AFSPOELEN

Koop je voorverpakte casters (verpopte maden) bij de hengelsportzaak? Spoel ze dan altijd even één of twee keer schoon voordat je ermee gaat vissen. Fokke: "Zo raak je eventuele 'nare' luchtjes kwijt en kun je de drijvende exemplaren eruit vissen. Zou je die namelijk cuppen, dan gaat de voorn er achteraan en verdwijnt de vis van je voerplek." Drijvende casters – vaak de donkere, caramellekleurige variant – kun je wel prima als haakaas inzetten. "Je aas dwarrelt dan als het ware richting de bodem. Als de vis maar mondjesmaat aas, kan zo'n natuurlijke presentatie net het zetje zijn om toch toe te happen."

>> GEKIEMDE HENNEP

In plaats van hennep te koken om het te laten kiemen, pakt Fokke dit anders aan. "Twee dagen voordat ik ga vissen vul ik een goedkope thermosfles met koud water en een paar handen hennep. Diezelfde avond giet ik het water af en voeg ik kokend water toe. Dit procedé herhaal ik de volgende ochtend nogmaals en een dag later heb je perfect gekiemde hennep. En geen tram-melant met de vrouw des huizes omdat de hele keuken stinkt."

Door de punt van de antenne in vaseline te dippen krijgt deze extra drijfvermogen en kun je bijzonder scherp vissen.

Breng tijdens het vissen alleen casters en hennep, zodat je de vis niet verzadigt

GEEN BAKSTEEN

De nieuwe kans dient zich al snel aan: zonder veel omhaal verdwijnt de 0,7 grams dobber onder water. “Zo zien we het graag”, zegt Fokke terwijl hij de hengel afsteekt en de voorn soepel en snel onthaakt. “En als het even kan graag nog iets groter ook”, knipoogt hij. De vier visjes die volgen – voorn, baars en blik – zijn echter allemaal van hetzelfde formaat. Daarna valt het weer stil. “Jullie hebben wel een lekkere

dag uitgekozen om langs te komen voor een reportage”, lacht hij als een boer met kiespijn. Toch weet hij in het resterende deel van de sessie nog de nodige vis te vangen, zij het dat de ‘bakstenen’ helaas niet thuis geven. “Het was dit keer hard werken voor een bescheiden resultaat. Maar ook daar leer je weer van en word je uiteindelijk een betere sportvisser van”, besluit Fokke.

>> DOBBERS, LIJNEN EN HAKEN

In rustige omstandigheden – weinig wind, geen onderstroming – kiest Fokke voor slanke dobbers met een drijfvermogen van 0,7 gram. In dieper water of met meer wind en stroming, pakt hij een peervormige dobber met 1,5 gram drijfvermogen. Qua hoofd- en onderlijn valt de keus bij de wintervisserij doorgaans op respectievelijk 14/00 en 12/00 nylon. “Dan hoeft je niet iedere vis te scheppen en kan je sneller vissen”, verklaart de wedstrijdvisser pur sang. “Vis ik een wedstrijd of is de vis wat lastiger te vangen, dan ga ik lichter en gebruik ik een onderlijn van 10/00 of zelfs 8/00.” Neem de haak niet te klein (maat 16 of 14) en kies een model met een langere steel. “Daar kun je een caster mooier op bevestigen en het is gemakkelijker bij het onthaken. Aast de vis voorzichtig, schakel dan over naar maat 18.” Het elastiek in de top is 0,9 mm dik en iets strakker gemonteerd dan bij een blik- of brasemvisserij. “Voorn kan sterk en wild zijn, dus die wil ik snel binnen hebben. Bij een brasemvisserij raad ik dit juist af. Brasem heeft een minder harde bek, wat de kans vergroot dat je vis verspeelt. Zet het elastiek dan wat slapper.”

Kies bij het cuppen een vast richtpunt aan de overkant zodat je voer en aas steeds op dezelfde plek in het water belanden.

Staalblauwe wintervoorn.